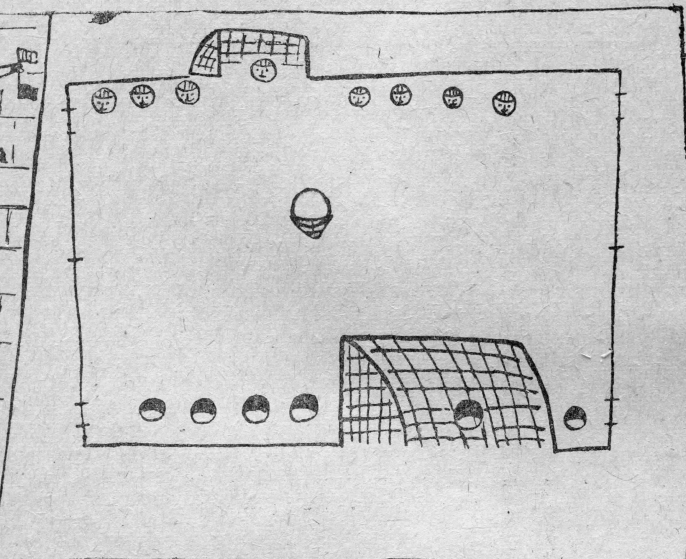

Glavni tipovi srednjovjekovnih brodova

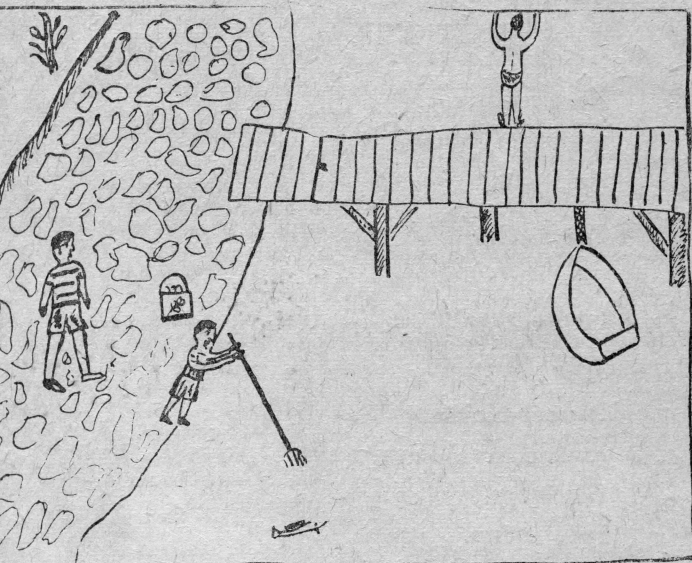
U srednjem vijeku postojalo je mnogo tipova brodova. Navest ćemo glavnije tipove: »Brigantin« je bio od XII. do XVI. stoljeća manji brod na vesla, a bijaše dosta brz. Imao je dva jedra: jedno trouglasto, a drugo četverouglasto. Poslije XVI. stoljeća on bijaše samo jedrilica. Brigantin je dobio ime od »Brigante«, što znači razbojnik, a to zbog toga, jer su ga usavršili morski razbojnici.

»Karaka« je bio veliki ratni brod. U to doba su ga većinom upotrebljavali Talijani i Španjolci. Na palubi je imao toranj, koji je služio u ratne svrhe.

Vaterpolo igralište

Crtež pionira Andreja Benić, uč. III. r. osn. škole

Na ljetovanju

Crtež pionirke Ružice Andrić, uč. III. r. osn. škole

»Fusta« je bila brzoplovka slična galiji. Bijaše niska, a imala je jedan jarbol, dva jedra i oko dvadeset i dva vesla na svakom boku.

»Karavela« je svakako najslavniji tip srednjovjekovnog broda, jer je sa ovakvim brodom otkrivena Amerika i rt Dobre nade. Riječ Karavela je novo-grčkog porijekla, i dolazi od riječi »Karabi« što znači brod.

Karavela je imala 3—4 jarbola na kojima su se nalazila latinska (trouglasta) jedra. Nosila je od 100 do 200 tona a bila je dosta lagana i brza.

»Erbotta« je bio linijski brod. Prvi koji su ga sagradili, misli se da su bili Španjolci. Za vrijeme križarskih ratova paluba ovog tipa broda bijaše prekrita kožama, a kasnije su ove kože zamjenjene sa željeznim pločama.

»PINKO« je bio u upotrebi kod Genovežana i Katalonaca. Ovaj brod je imao tri jarbola, od kojih prvi dosta bijaše nagnut. Saracenski Pinko bijaše gusarski brod sa 10—12 topova.

»Brulotto« bijaše manji brod na jedra. U srednjem vijeku se spominje prvi put za vrijeme rata Alfonza V. aragonskog kralja protiv Đenove.

»Fregate« su bili lagani brodovi na vesla s jednim jarbolom i jednim jedrom. Manje fregate su bile bez palube.

»Buzzenave« i »Gumbarija« su bili posebni tipovi mletačkih brodova. Imali su 2 jarbola, a također i vesla.

»Drakkar« je najstariji tip normanskog broda. Bio je prilično dug a plitak. Imao je jedan jarbol i jedro, te oko 30 veslača. Na pramcu je imao izrađenu zmajevu glavu, a odatle mu i ime.

»Palandra« ili »Palandria«, ovako su pomorci zvali velike turske transportne brodove, koji su uglavnom služili za prevoz konjice. Turci su ih na svom jeziku zvali »At gemisi«.

Vojvodić Drago

III. raz. Nautike, Dubrovnik

*Dragi naši mladi čitaoci,
ljubitelji našeg mora!*

Primili smo i ovog puta više radova ali nismo sve uvrstili u ovaj broj i ako smo mnogo toga izabrali. Ima vrlo lijepih radova kao na pr. priča Ane Cilić, refleksije Borike Kruščić, kriptogram Andreja Benić, doživljaj Jele Dragojević i mnogi drugi, nama vrlo dragi radovi, pak ćemo svih uvrstiti u našem Prvomajskom broju, skupa sa ostalim dobrim radovima koje budemo primili. Gajite i dalje u vašim srcima ljubav prema našem moru i pomorstvu, jer je to jedno od najvećih bogatstava svake pomorske zemlje i ponosite se da ste potomci naroda velike pomorske tradicije, koji je vjekovima znao da čuva i očuva naše drago more od svih zavojevača.

Uredništvo